

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa A. T.
przeciwko Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w M.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 marca 2017 r.,
skargi powódki o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B.
z dnia 17 października 2013 r., sygn. akt VI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
skargowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 3 czerwca 2013 r. zasądzono na rzecz A. T. od Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w M. kwotę 5.776 zł brutto tytułem odszkodowania oraz kwotę 120 zł, tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz nadano wyrokowi w pkt 1 rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 2.000 zł brutto.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w M.. Wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 17 października 2013 r., zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, iż powództwo oddalono oraz zasądzono od A. T.

na rzecz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej M. kwotę 167,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

Od powyższego orzeczenia pełnomocnik powódki wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 52 § 2 k.p. poprzez zastosowanie nieprawidłowej wykładni polegającej na przyjęciu, że bieg terminu określonego w tym przepisie rozpoczyna się z chwilą uzyskania przez pracodawcę pełnej i wyczerpującej informacji dotyczącej potencjalnej przyczyny rozwiązania umowy na podstawie art. 52 § 1 k.p.;

- art. 52 § 1 pkt 1 k.p. poprzez jego zastosowanie w sytuacji, w której w sposób obiektywny i oczywisty nie istniały ku temu żadne podstawy;

- art. 60 w zw. z art. 66 § 1 w zw. z art. 734 § 1 k.c. poprzez niezastosowanie kodeksowej konstrukcji zawierania umów przy ocenie kwestii zawarcia umowy zlecenia;

- art. 734 § 1 k.c. poprzez zastosowanie błędnej wykładni pomijającej zupełnie konstytutywne cechy umowy zlecenia;

- art. 24 ust. 2 pkt 2 *in media* ustawy o pracownikach samorządowych poprzez jego niezastosowanie i wywiedzenie obowiązku konsultacji Kierownika GOPS wątpliwości interpretacyjnych z Wójtem przy braku jakichkolwiek podstaw normatywnych.

Skarżący wskazał, że wzruszenie orzeczenia nie jest i nie było możliwe. Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia.

W odpowiedzi na skargę pełnomocnik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w M. wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz zasądzenie od skarżącej na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W myśl art. 424¹ § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje zasadniczo od prawomocnego orzeczenia

sądu drugiej instancji, jeśli na skutek jego wydania stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie była i nie jest możliwa.

Skarżący przytoczył, że wyrok Sądu Okręgowego w B. z dnia 17 października 2013 r. jest prawomocny a od niego (z uwagi na wartość przedmiotu sporu) nie przysługuje skarga kasacyjna, jak też nie istnieją przesłanki do wznowienia postępowania. Z kolei za istnieniem szkody przemawia znaczne zmniejszenie dochodów uzyskiwanych z tytułu stosunku pracy.

Zgodnie z art. 424⁹ k.p.c. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jeśli skarga jest oczywiście bezzasadna. Bezzasadność skargi jest oczywista, gdy już z jej treści, bez głębszej analizy i jurydycznych dociekań, wynika, że nie zostałaby uwzględniona, czyli Sąd Najwyższy oddaliłby ją (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 października 2011 r., II BP 10/11 r., niepubl.; z dnia 26 sierpnia 2008 r., III BP 3/08, OSNP 2010 nr 1-2, poz. 13). Oceny, czy skarga jest „oczywiście bezzasadna” należy dokonywać w powiązaniu z pojęciem „niezgodności orzeczenia z prawem” (art. 424⁵ § 1 pkt 3 i 6 k.p.c.). Orzeczenie niezgodne z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. to orzeczenie, które jest sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2010 r., I BP 2/10, LEX nr 1515190). W sytuacji, gdy z bezpośredniego oglądu sprawy wynika, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia byłaby oddalona, trzeba przyjąć, że jest ona oczywiście bezzasadna w rozumieniu 424⁹ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22 sierpnia 2013 r., II BP 5/13, LEX nr 1555402; z dnia 26 sierpnia 2008 r., III BP 3/08, OSNP 2010 nr 1-2, poz. 13).

Zgodnie z art. 424⁴ k.p.c. skargę można opierać na podstawie naruszenia prawa materialnego lub przepisów postępowania, które spowodowały niezgodność orzeczenia z prawem. Podstawą skargi nie mogą być jednak zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, co powoduje, że zarzuty skargi o

stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia dotyczące naruszenia prawa materialnego muszą być oparte na faktach ustalonych przez sąd, a nie powoływanych przez stronę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r., II CNP 87/07, LEX nr 487545).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy, skarżący wskazał w petitum skargi na naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 52 k.p., jak i art. 60 w zw. z art. 66 § 1 w zw. z art. 734 § 1 k.c.

Zauważyć należy, że rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia to jednostronne oświadczenie woli, stanowiące nadzwyczajny sposób ustania stosunku pracy, które powinno być stosowane przez pracodawcę z wyjątkową ostrożnością (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012 r., II PK 116/12, LEX nr 1294659). Jednakże, pracodawca może stosować art. 52 § 1 pkt 1 k.p. także wtedy, gdy zawinione działanie pracownika powoduje tylko zagrożenie jego interesów. Ciężkie i zawinione naruszenie podstawowych obowiązków nie występuje tylko wtedy, gdy wystąpi konkretny skutek (szkoda), (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2016 r., II PK 37/15, LEX nr 2026396), odnosi się również do istotnego zagrożenia interesów pracodawcy spowodowanego tym naruszeniem (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2009 r., II PK 46/09, LEX nr 533035). W konsekwencji należy podkreślić, że uzasadnioną przyczyną rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. nie musi być jedynie zawinione uchybienie pracownicze wywołujące istotną szkodę majątkową w mieniu pracodawcy. Taką przyczyną może być także zawinione działanie pracownika powodujące zagrożenie interesów pracodawcy. W przedmiocie tego zarzutu, na gruncie rozpoznawanej sprawy, Sąd Okręgowy uznał, uwzględniając całokształt materiału dowodowego sprawy i stan faktyczny, który doprowadził pracodawcę do złożenia oświadczenia woli o rozwiązaniu stosunku pracy w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p., że zachowanie powódki polegające na zawarciu umowy zlecenia z dnia 8 marca 2012 r. z uchybieniami wskazanymi przez pozwanego w oświadczeniu stanowiło ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych. W ocenie Sądu Okręgowego, w powyższy schemat naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, wpisuje się również działanie powódki dokonane z naruszeniem postanowień zarządzenia Wójta Gminy

Milówka z dnia 29 marca 2011 r., jako sprzeczne z nakazem sumiennego wykonywania powierzonych zadań. Ustawodawca podzielił obowiązki pracowników samorządowych na dwie kategorie. Pierwsza z nich - obowiązki podstawowe (o charakterze generalnym) - określona została w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (jednolity tekst: Dz.U. 2016 r., poz. 902). Należą do nich dbałość o wykonywanie zadań publicznych oraz o środki publiczne, z uwzględnieniem interesu publicznego oraz indywidualnych interesów obywateli. Druga grupa, wymieniona w art. 24 ust. 2 tejże ustawy, stanowiąca uszczegółowienie obowiązków wskazanych powyżej obejmuje między innymi: obowiązki przestrzegania Konstytucji RP i innych przepisów prawa; wykonywania zadań sumiennie, sprawnie i bezstronnie; udzielania informacji organom, instytucjom i osobom fizycznym oraz udostępniania dokumentów znajdujących się w posiadaniu jednostki, w której pracownik jest zatrudniony, jeżeli prawo tego nie zabrania.

Mając powyższe na uwadze, zarzuty skargi mające na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem naruszenia przepisów prawa materialnego, z uwagi na ich sprzeczność z art. 424⁴ k.p.c., są *a limine* niedopuszczalne. Innymi słowy skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, ograniczona tylko do zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, niewskazująca na inne naruszenia prawa, jest niedopuszczalna jako nieoparta na ustawowej podstawie.

Powoływanie się w podstawach skargi na naruszenie art. 52 § 2 k.p. jest także oczywiście bezzasadne. Zgodnie z dyrektywą sformułowaną w § 2 art. 52 k.p. rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika nie może nastąpić po upływie 1 miesiąca od uzyskania przez pracodawcę wiadomości o okoliczności uzasadniającej rozwiązanie umowy. Bieg tego terminu rozpoczyna się dopiero od chwili, w której pracodawca uzyskał w dostatecznym stopniu wiarygodne informacje uzasadniające jego przekonanie, że pracownik dopuścił się czynu naganego w stopniu usprawiedliwiającym niezwłoczne rozwiązanie umowy o pracę, czyli od zakończenia, podjętego niezwłocznie i sprawnie przeprowadzonego, wewnętrznego postępowania, sprawdzającego uzyskane przez pracodawcę wiadomości o niewłaściwym zachowaniu pracownika (por. wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 22 marca 2016 r., II PK 37/15, LEX nr 2026396). Należy zauważyć, co jednoznacznie wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, że pracodawca nie naruszył miesięcznego terminu na złożenie oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę. Kwestionując powyższe, również w tym zakresie, skarżący zmierza do podważenia poczynionych w sprawie ustaleń. Ocena dowodów pozostaje wyłączną domeną sądów powszechnych i nie może być dokonywana oraz kontrolowana przez Sąd Najwyższy.

Bezpodstawny jest także zarzut naruszenia art. 60 w zw. z art. 66 § 1 w zw. z art. 734 § 1 k.c. Literalne odczytanie przepisu art. 60 k.c. wskazuje, że z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli). Zauważyć należy, że reguły wykładni oświadczeń woli należy stosować nie tylko do ustalenia treści złożonych oświadczeń woli, ale także do stwierdzenia, czy dane zachowania stron stanowią oświadczenia woli (wyrok Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2006 r., V CSK 70/06, LEX nr 214149). Zgodnie z ustalonym stanowiskiem orzecznictwa i doktryny, z faktów konkludentnych można wyprowadzić wniosek co do treści oświadczenia woli tylko wtedy, gdy fakty w sposób niebudzący wątpliwości wskazują na wolę składającego oświadczenie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2013 r., II CSK 302/12, LEX nr 1288635). W świetle niezakwestionowanych ustaleń faktycznych takiej oczywistej sytuacji w niniejszej sprawie, wbrew twierdzeniom skarżącej, jednakże nie ma. Przeciwnie, Sąd logicznie w oparciu o przyjęte ustalenia faktyczne uzasadnił, że w istocie doszło do sytuacji w której projekt systemowy nie był obsługiwany od 1 do 8 marca 2012 r., a umowa zlecenia została zawarta w dniu 8 marca 2012 r.

Z uwagi na to, że ocena dowodów pozostaje wyłączną domeną sądów powszechnych i nie może być dokonywana oraz kontrolowana przez Sąd Najwyższy, a skarga ze swej istoty zmierza do podważenia poczynionych w sprawie ustaleń, Sąd Najwyższy, na zasadzie art. 424⁹ k.p.c., odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania (art. 98 § 1 k.p.c.).

l.n